

Kommunstyrelsen

Programförslag för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) 2021–2027

Yttrande till Region Stockholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över Stockholmsregionens förslag till program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för perioden 2021–2027, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen den 23 september 2020.

Sammanfattning

Nacka kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter avseende Stockholmsregionens förslag till operativt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2021–2027. Europeiska regionala utvecklingsfonden har som mål att stärka ekonomisk och social sammanhållning i den Europeiska unionen genom att korrigera bristande balans mellan dess regioner. Syftet med fonden, är att investera i tillväxt och sysselsättning för att stärka den regionala utvecklingen utifrån regionala utmaningar och prioriteringar.

I föreslaget yttrande framförs bland annat att kommunen inte anser att det finns behov av ytterligare tematisk koncentration än det som föreslås i programmet. Vidare föreslås kommunen att svara att det kan vara utmanande att som enskild kommun avsätta resurser för att vara drivande i dessa utvecklingsinsatser, framförallt då förslaget innebär en ökad medfinansiering i projekten samt tyder på en inriktning mot allt färre, större och längre projekt i nästa programperiod. I förslaget anges dock att det inte är otänkbart att Nacka kommun deltar som en av flera parter i projekt som ligger i linje med Nackas utvecklingsambitioner, detta utan att åta sig ett ledarskap.

Nacka kommun betonar vidare att den regionala kapaciteten och förmågan att mobilisera resurser, i god tid innan utlysningar, är av stor betydelse för att enskilda kommuner ska ha möjlighet och kapacitet att delta i regionala utvecklingsprojekt inom ERUF.

Ärendet

Region Stockholm har skickat ut en förfrågan om synpunkter på det förslag som tagits fram avseende Stockholmsregionens program för EU:s finansiering genom Europeiska regionala utvecklingsfonden för åren 2021–2027. Remissen ska besvaras senast den 9 november.

Europeiska regionala utvecklingsfonden har som mål att stärka ekonomisk och social sammanhållning i den Europeiska unionen genom att korrigera bristande balans mellan dess regioner. Syftet med fonden, är att investera i tillväxt och sysselsättning för att stärka den regionala utvecklingen utifrån regionala utmaningar och prioriteringar.

Utgångspunkter för utformningen av programmet

På EU-nivå finns ett gemensamt strategiskt ramverk för genomförandet av den kommande strukturfondsperioden och på nationell nivå finns en partnerskapsöverenskommelse som bland annat anger Sveriges inriktning och prioriteringar som grund för fonderna. På regional nivå har Stockholmsregionens aktörer i det regionala strukturfondspartnerskapet enats om ett antal huvudprinciper för genomförandet av Regionalfondsprogrammet i Stockholm. Principerna är utformade mot bakgrund av de erfarenheter som har gjorts i tidigare programperioder och med hänsyn tagen till de riktlinjer som både kommissionen och den svenska regeringen uttryckt.

Förslag till program för 2021–2027

För att modernisera och förenkla sammanhållningspolitiken för perioden 2021–2027 har kommissionen minskat antalet politiska mål från elva till följande fem:

- Ett smartare EU genom innovation, digitalisering, ekonomisk omvandling och stöd till små och medelstora företag (politiskt mål 1).
- Ett grönare, koldioxidfritt EU där man genomför Parisavtalet och investerar i energiomställning, förnybar energi och klimatåtgärder (politiskt mål 2).
- Ett mer sammanlänkat EU med strategiska transportnät och digitala nät.
- Ett mer socialt EU som följer principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stöder bra arbetstillfällen, utbildning, kompetens, social inkludering och en jämlik hälso- och sjukvård.
- Ett EU som står närmare medborgarna genom att stödja lokala utvecklingsstrategier och hållbar stadsutveckling i hela EU.

I Stockholms län kan regionalfonden endast tillämpas på de första två målen, där cirka 30 procent av medlen förväntas bidra till EU:s miljö- och klimatmål. Möjliga insatser i programmet är hårt styrt av kommissionen, som i förväg definierat möjliga insatser (så kallade interventioner) inom respektive målområde.

På grund av en jämförelsevis liten budget på cirka 300 miljoner kronor, föreslås i utkastet till regionalfondsprogram en prioritering av sex särskilda mål, varav fyra inom politiskt mål 1 och två inom politiskt mål 2. För att säkerställa genomförbarhet i programmet har ett

begränsat antal insatser, så kallade interventioner, prioriterats inom respektive särskilt mål och med fokus på olika målgrupper. Samtidigt har man ökat kravet på regional medfinansiering från 50 till 60 procent.

Stadsledningskontorets bedömning utifrån frågeställningarna i remissen

Region Stockholm önskar att kommuner särskilt lämnar synpunkter utifrån nedan tre frågeställningar. Under respektive frågeställning framgår stadsledningskontorets bedömning i frågan. Denna bedömning utgör även underlag till förslaget på yttrande (bilaga 1).

- *Finns det förutsättningar för ytterligare tematisk koncentration i programmet, med bibehållet fokus på politiskt mål 1 och med hänsyn taget till ambitionerna om att bidra till miljö- och klimatmålen?*

I förslaget yttrande framförs att Nacka kommun inte anser att det finns behov av ytterligare tematisk koncentration än det som redan föreslås i programmet. Bakgrunden är att regionens programförslag redan utgår från i förväg starkt styrda krav på koncentration och prioriteringar från EU. En alltför för stark tematisk koncentration skulle kunna begränsa flexibiliteten för möjliga projekt och samarbeten de kommande sju åren.

- *Hur kan och vill er organisation medverka i genomförande av de insatser som kan aktualiseras?*

Det kan vara utmanande att som enskild kommun avsätta resurser för att vara drivande i dessa utvecklingsinsatser, framför allt då förslaget tyder på en inriktning mot allt färre, större och längre projekt i nästa programperiod. Att medverka i genomförandet av insatser inom regionalfondsprogrammet är en omfattande process. Även de ökade kraven från EU gällande medfinansiering innebär en större utmaning och en ökad risk som försvårar för kommuner att delta i projekten. Det bedöms däremot inte som otänkbart att Nacka kommun deltar som en av flera parter i projekt som ligger i linje med Nackas utvecklingsambitioner.

Den samlade regionala kapaciteten och förmågan att mobilisera regionala aktörer, i god tid innan utlysningar, är av stor betydelse för att enskilda kommuner ska ha möjlighet och kapacitet att delta i regionala utvecklingsprojekt inom ERUF.

- *Ser kommuner möjligheter att avsätta resurser för att medverka i utvecklingsinsatser till exempel om öppna data inom hälsosektorn, pilotprojekt för energieffektivisering av bostäder eller insatser för att främja multimodal mobilitet i stadsmiljöer?*

Nacka kommun föreslås ställa sig positiv till de nämnda insatsområdena. Avseende deltagande i utvecklingsinsatser kan det konstateras att strategisk prioritering av insatser och resurser för att uppnå maximalt värde för skattepengarna i det enskilda fallet styr kommunens beslut.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget om yttrande medför inga ekonomiska konsekvenser. Europeiska regionala utvecklingsfonden syftar till jobb och tillväxt för att minska skillnader mellan regioner och mellan städer i Europa. Dessa fonder har allt sedan Sveriges inträde i EU utgjort en del av utbetald EU-finansiering till att utveckla Stockholmsregionen.

Konsekvenser för barn

Föreslaget yttrande har inga direkta konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1 – Förslag på yttrande över Stockholmsregionens förslag till program för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) 2021–2027

Bilaga 2 – Operativt program Stockholms län

Bilaga 3 – Remissmissiv

Bilaga 4 – PM – Stockholmsregionens förslag till program för Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027

Anders Börjesson
Näringslivsdirektör
Stadsledningskontoret

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontorets

Helena Svärth
Internationell samordnare
Stadsledningskontorets stab